

Alsidige landskabsfunktioner og planlægningen - kan vi gøre det bedre?

Lone Kristensen

Lektor i landskabsforvaltning, Skov & Landskab,
LIFE, KU 😊

Plansystemet af 1969... - Arvesølvet

- I perioden 1969-1975 fik Danmark sit første landsdækkende regelsæt vedrørende planlægning for både by og land
- 1992 samlet i en *Lov om planlægning*

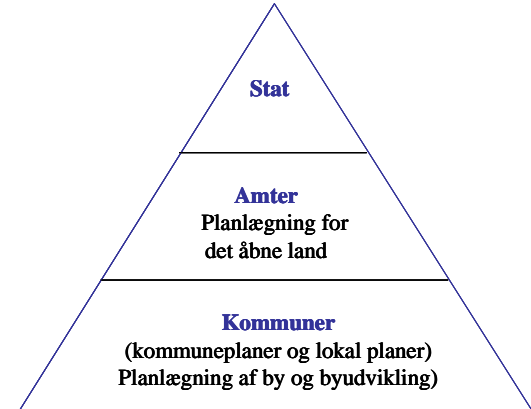

Plansystemet af 1969... - Arvesølvet

Indhold:

- Et flerlags plansystem + rammestyringsprincip
- Planlægning for både by og land
- Styling byvækst:
 - Styling af byvækst gennem planlægning
 - Zonering:
 - 3 zoner
 - en klar grænse mellem land,
 - det åbne land forbeholdt det primære erhverv
- Borgerdeltagelse i form af høringsret

Vurdering: et effektivt og moderne plansystem

Ændrede rammebetingelser

- Samfundet har ændret sig siden 1969
 - Landbruget er et andet - industri
 - Samspillet mellem by -og land har ændret sig
 - Flere interesser gør krav på det åbne land
 - Borgerne stiller flere krav om indflydelse
 - Større differentiering
- Lovgivning har ændret sig
 - Landzonen bestemmelserne er blevet liberaliseret flere gange
 - Lovgivningen som planloven spiller sammen med har ændret sig

Hvor er svaghederne?

Retningslinier

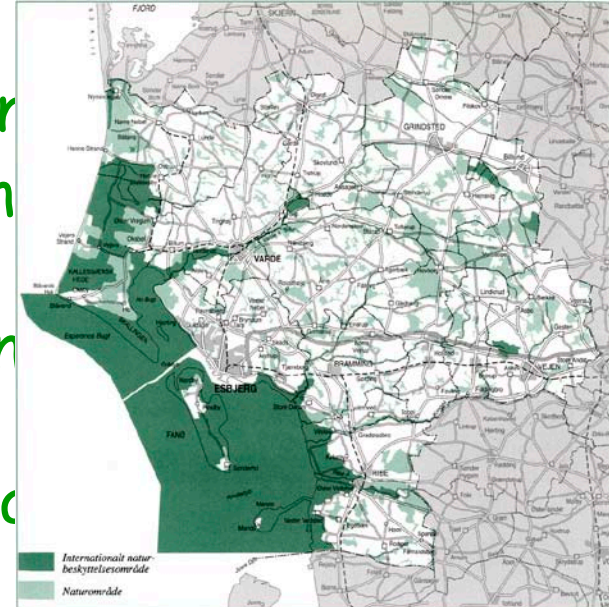
I de internationale beskyttelsesområder må der ikke:

- Udlægges nye arealer til byzone eller sommerhusområde
- Planlægges for nye større vejanlæg eller planlægges for væsentlige udvidelser af eksisterende trafik anlæg, teknisk anlæg mv.

land:

aktiv og regulerende

inkt i generelle

Hvad er svaghederne

- **Zonelovsbestemmelserne**
 - Det er rigtig godt med styring af byvækst og spredt bebyggelse
- Forestillingen om en klar grænse mellem land og by er ikke længere tidssvarende. Vi har brug for nye visioner og billeder for samspillet mellem by og land
- Landbrugets undtagelse fra zonebestemmelserne er forældet
- Landbrugets lokaliseringsret over alt i det åbne land er forældet
- Liberaliseringen af zonelovsbestemmelserne har undergravet regelsættet: mangel på muligheder for planlægning

Hvor er svaghederne?

- **Planlagene og rammestyningen**
 - Kommuneplanlægning for by-og land, giver nye muligheder
 - Rammestyningen er godt - lokale interesser skal vige for væsentlige nationale interesser, men der skal være plads til den lokale udvikling og at der lokalt er forskellige behov og betingelser
- Lokalplaner instrumentet kan kun bruges til at regulere ikke landbrugsrelateret byggeri og arealanvendelse
- Svag statslige styring?

Veje til sikring af multifunktionelle landskaber

- Mere steds- , udviklings- og strategisk orienteret planlægning og mindre regulativ planlægning
 - Planer der giver retning - fokus på **hvad vi gerne vil have** og **hvordan dette kan opnås**
 - Planer der er udarbejdet i samarbejder og dialog med borgere og andre interessenter
- **DVS opgør med både 1980s sammenfattende planlægning og neo-liberalismens ringeagt for planlægning**

Veje til sikring af multifunktionelle landskaber

- Mulighed for udpegning af negativ områder for visse typer landbrug i særlige miljøfølsomme områder
- Kommuneplanrammer for det åbne land
- Mulighed for udpegning af særlige planzoner i det åbne land
 - Hvor en særlig integration af funktioner er ønskelig og denne ikke kan opnås uden planlægning eller andre instrumenter
 - Staten laver kriterier for hvornår sådanne zoner kan udpeges og hvor meget de må fylde

Veje til sikring af multifunktionelle landskaber

- Planzoner i det åbne land
 - Områder hvor er brug for mere styring end de liberaliserede landzonebestemmelser giver mulighed for - eks i de bynære områder
 - Områder hvor man ønsker udvikling af natur og landskabskvaliteter (ikke bynære områder)

Veje til sikring af multifunktionelle landskaber

- Områder hvor man ønsker udvikling af natur- og landskabskvaliteter (ikke bynæreområder)
 - Udvikling af ny bebyggelse kombineret med nedrivning af eksisterende. Ny bebyggelse betaler for nedrivning af eksisterende og evt. forbedringer af natur mv.

